

स्थानीय राजपत्र

सैनामैना नगरपालिका, रूपन्देहीद्वारा प्रकाशित

खण्ड ४) सैनामैना नगरपालिका, १९ आश्विन २०७७ साल (संख्या ९

भाग-२

सैनामैना नगरपालिका, रूपन्देही

कार्यविधिको नाम : सैनामैना नगरपालिकाको महिलासँग उप-प्रमुख
कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७

प्रस्तावना : सैनामैना नगरपालिकालाई महिला मैत्री नगरपालिकाको रूपमा स्थापित गराउन महिला हिंसालाई न्यूनीकरण गरी उनिहरुलाई आर्थिक रूपमा सवल र सक्षम बनाउन महिलाहरुको क्षमता अभिवृद्धि, उद्यमशिलताको विकास, सुरक्षाको प्रत्याभूति, महिला भेदभाव उन्मूलन गर्न वाञ्छनीय भएकोले स्थानीय सरकार संचालन ऐन, २०७४ को दफा १०२ को उपदफा २ र सैनामैना नगरपालिका केही कानून तर्जुमा र व्यवस्था गर्न बनेको ऐन २०७४ को दफा ४ बमोजिम सैनामैना नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकाबाट यो कार्यविधि पारित गरी जारी गरिएको छ।

परिच्छेद-१

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ :

- क) यस कार्यविधिको नाम: **महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सञ्चालन कार्यविधि, २०७७** रहनेछ ।
- ख) यो कार्यविधि सैनामैना नगरकार्यपालिकाले स्वीकृत गरि राजपत्रमा प्रकाशित भएको मिति देखि लागु हुनेछ ।

२. परिभाषा : विषय वा प्रसंगले अर्को अर्थ नलागेमा :

- क). **“कार्यक्रम”** भन्नाले महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सम्भन्नु पर्दछ ।
- ख). **“कार्यपालिका”** भन्नाले सैनामैना नगरपालिकाको नगर कार्यपालिकालाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- ग). **“प्रमुख”** भन्नाले सैनामैना नगरपालिकाका प्रमुखलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- घ). **“उपप्रमुख”** भन्नाले सैनामैना नगरपालिकाको उपप्रमुखलाई सम्भन्नु पर्छ ।
- ङ). **“प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत”** भन्नाले नगरपालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृतलाई सम्भन्नु पर्दछ ।
- च). **“कार्यविधि”** भन्नाले महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम संचालन कार्यविधि, २०७७ लाई सम्भन्नु पर्दछ ।

३. कार्यविधिको उद्देश्य :

१. सैनामैना नगरपालिकालाई महिला मैत्री नगरपालिका बनाउने ।

२. लैङ्गिक हिंसालाई न्युनीकरण गर्दै पीडित तथा प्रभावितहरूका लागि संरक्षणात्मक सेवा उपलब्ध गराउने ।
 ३. महिलाहरूको क्षमता अभिवृद्धि गराउदै आर्थिक रूपमा सवल र सक्षम बनाउन उद्यमशीलताको विकास गराउने ।
 ४. महिलाहरूको वृत्ति विकास गरी उनिहरूको जीवनमा सकारात्मक परिवर्तन ल्याउने ।
४. **कार्यविधिको क्षेत्र:** कार्यक्रमको उद्देश्य पुरा गर्न यस कार्यविधिले निम्न बमोजिमका आधारभुत क्षेत्र तोकिएका छन् ।
- (क) चेलीबेटी तथा मानव बेचबिखन विरुद्धको सचेतना अभियान सम्बन्धी कार्यक्रम ।
 - (ख) घरेलु हिंसाका विभिन्न स्वरूप विरुद्धको नियन्त्रणमुखी कार्यक्रम ।
 - (ग) दाईजो विरुद्धको सचेतना कार्यक्रम ।
 - (घ) एकल महिलाको सम्पत्तिमा अधिकार कार्यक्रम ।
 - (ङ) लागु औषध नियन्त्रण कार्यक्रम ।
 - (च) स्वास्थ्य पारिवारीक शिक्षा कार्यक्रम ।
 - (छ) कानुनी सचेतना कार्यक्रम ।
 - (ज) विवाहित महिलाको नागरिकता, नाबालकको जन्मदर्ता सम्बन्धी अधिकार कार्यक्रम ।
 - (झ) महिला सशक्तिकरणका लागि विभिन्न सचेतनामूलक तालिम कार्यक्रम ।

- (ज) महिलाको आर्थिक आय आर्जनसँग प्रत्यक्ष सहयोग पुर्याउने र उद्यमशीलताको विकास गर्ने सीपमुलक तालिम कार्यक्रम ।

परिच्छेद-२

५. संचालक समिति गठन सम्बन्धी ब्यवस्था :

- (१) कार्यक्रम संचालनका लागि देहाय बमोजिमको सञ्चालक समिति रहनेछ ।
- (क) उपप्रमुख संयोजक
- (ख) नगर सभाका ५ जना महिला सदस्य सदस्य
- (ग) महिला तथा बालबालिका शाखा प्रमुख सदस्य सचिव
- (२) आवश्यकता अनुसार कार्यालयका कर्मचारीलाई बैठकमा आमन्त्रण गर्न सकिनेछ ।
- (३) सञ्चालक समितिमा रहने ५ जना महिला सदस्यहरुको कार्यकाल १ वर्षको हुनेछ । कार्यकाल समाप्त भएपछि नगरसभाका महिला सदस्यहरु मध्येबाट ५ जना सदस्यलाई सञ्चालक समितिमा मनोनित हुनेछन् ।

६. सञ्चालक समितीको कार्य जिम्मेवारी :

- (क) कार्यक्रम सञ्चालन सम्बन्धमा आवश्यक कार्य योजना तयार गरी कार्यान्वयन गर्ने ।
- (ख) सीप विकास/महिला उद्यमशीलता कार्यक्रमहरु सञ्चालन, नियमन तथा अनुगमन गर्ने ।
- (ग) कार्यक्रमको उद्देश्य अनुरूप काम गर्ने ।

(घ) वडास्तरबाट उद्यमशीलता रोजगारी तथा सशक्तीकरण अभिवृद्धि गर्न सीप तथा क्षमता अभिवृद्धि सम्बन्धी तालिमको लागत संकलन गर्ने ।

७. महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम अन्तर्गत निम्नकार्यक्रमहरु गरिने छ :

- (क) ब्यवसायिक महिला र घरेलु कामहरुलाई लक्षित उद्यमशीलता, रोजगार मुलक, सीप विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि तालिम ।
- (ख) स्थानीय महिला समूहहरुको सक्रियतामा स्थानीय स्तरका कृषिजन्य उत्पादन, बजारीकरण र व्यवस्थापन सम्बन्धी कार्यक्रमहरु ।
- (ग) सैनामैना नगरपालिका क्षेत्र भित्रका महिला लक्षित कार्यक्रमहरु ।

परिच्छेद-३

८. कार्यक्रम छनोट तथा कार्यान्वयन :

- (क) महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सञ्चालक समितिले आफ्नै संलग्नतामा महिला लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्न सक्नेछ ।
- (ख) महिला सशक्तीकरण कार्यक्रम समिति आफै तथा सीप विकसको क्षेत्रमा कार्यरत संघ सस्थाहरुसँग समन्वय गरी कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछ ।
- (ग) वडास्तरबाट कार्यक्रम माग भई आएमा सञ्चालक समितिले आवश्यकता र औचित्यता हेरी कार्यक्रम अगाडी बढाउन स्वीकृती दिन सक्नेछ । कार्यक्रमको प्रभवकारितको

अनुगमन महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम सञ्चालक समितिले गर्नेछ ।

(घ) सञ्चालक समितिले आवश्यक ठानेमा कार्यपालिकाबाट स्वीकृती गराएर महिला उच्चमशीलता लागि अनुदान तथा सहायता उपलब्ध गराउन सक्नेछ ।

(ङ) विपन्न र अति विपन्न विशेष प्राथमिकता दिने । (एकल, हिंसा पीडित, अपाङ्गता भएका, दलित, आदिवासी जनजाति र सीमान्तकृत महिला अन्य)

९. बैठक सम्बन्धी व्यवस्था :

समितिको बैठक कम्तिमा ३ महिनाको एक पटक वस्ने छ । तर आवश्यक परेमा संयोजकको निर्देशनमा जुनसुकै बेला बैठक आह्वान गर्न बाधा पर्ने छैन ।

१०. कोष सम्बन्धी व्यवस्था :

(क) कार्यक्रम सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेटको व्यवस्थापन नगरको नगरसभाले गर्नेछ ।

(ख) महिलासँग उपप्रमुख कार्यक्रम शिर्षकमा नगरसभाबाट विनियोजित रकममध्येबाट सञ्चालक समितिको निर्णयानुसार कार्यविधि बमोजिम विभिन्न कार्यक्रमहरू संचालन हुनेछन् ।

११. ब्याख्या गर्ने अधिकार :

कार्यविधिमा उल्लेखित दफाहरूको कार्यान्वयन सम्बन्धमा कुनै दुविधा परेमा अन्तिम ब्याख्या गर्ने अधिकार सञ्चालक समितिमा रहनेछ ।

१३. संशोधन सम्बन्धी ब्यवस्था :

आवश्यकता अनुसार यो कार्यविधिको कुनै ब्यवस्था संसोधन गर्नु परेमा नगरकार्यपालिकाले गर्नेछ ।

१४. बाधा अड्काउ सम्बन्धी :

यस कार्यविधिको कार्यान्वयमा कुनै बाधा उत्पन्न भएमा नगरकार्यपालिकाले बाधा अड्चन फुकाउन सक्नेछ ।

१५. बचाउ तथा खारेजी :

यो कार्यविधिमा कुनै पनि ऐन कानून तथा नियमसँग बाभिएमा बाभिएको हदसम्म अमान्य वा खारेजी हुनेछ ।

प्रमाणीकरण मिति: २०७७/०६/१९

आज्ञाले
टेकराज पन्थी
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत